

Utlåtande 2014:38 RI+RIII+RV (Dnr 328-1628/2013)

Stadens policy för Stockholms fritidsbåtliv

Förslag från exploateringsnämnden och idrottsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Stadens policy för Stockholms fritidsbåtliv, bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.

Föredragande borgarråden Sten Nordin, Regina Kevius och Joakim Larsson anför följande.

Ärendet

Idrottsförvaltningen och exploateringskontoret har i samarbete med Saltsjön-Mälarens Båtförbund och Stockholms Seglarförbund utarbetat ett förslag till nytt policydokument som pekar ut den långsiktiga inriktningen för fritidsbåtlivet i Stockholms stad. Utöver underhållsfrågor så berörs även framtida uppläggningsmöjligheter, utformning av upplåtelseavtalen, miljöarbetet i klubbarna samt möjligheter att använda uppläggningsplatserna sommartid för andra aktiviteter. Information om befintliga båtuppläggningsplatser och hamnområden finns att hämta i filen ”Inventering båtklubbar” på www.stockholm.se/batar.

Beredning

Ärendet har initierats av idrottsnämnden och exploateringsnämnden och har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden,

stadsbyggnadsnämnden, trafik – och renhållningsnämnden samt Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat ärendet vidare till Stockholms Hamn AB.

Stadsledningskontoret anser att policyn är viktig som avsiktsförklaring i en växande stad och att den balanserar åtaganden gentemot miljön med flexibel markanvändning och tidig planering.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att det är positivt att miljöperspektivet inom båtlivet förstärks men efterfrågar en riskanalys av den mark som är tänkt för alternativ användning sommartid.

Stadsbyggnadsnämnden anser att policyn stämmer väl överens med översiktsplanens ambitioner om att förbättra strandpromenaderna. Nämnden anser dock att strandpromenaderna inte bara bör provas utan att de ska eftersträvas och prioriteras. Slutligen framhåller nämnden att delar av uppdragen i policyn även har påverkan på berörd nämnds verksamhet och att ett fungerande samarbete mellan nämnderna är viktigt i det fortsatta arbetet.

Trafik- och renhållningsnämnden anser att policyn stämmer väl överens med översiktsplanens ambitioner om att förbättra strandpromenaderna. Nämnden anser dock att strandpromenaderna inte bara bör provas utan att de ska eftersträvas och prioriteras. Slutligen framhåller nämnden att delar av uppdragen i policyn även har påverkan på berörd nämnds verksamhet och att ett fungerande samarbete mellan nämnderna är viktigt i det fortsatta arbetet.

Stockholms Stadshus AB anser att den nya policyn, genom att den ska ses som en gemensam inriktning i avvägning mellan olika intressen, skapar förutsättningar att göra sjönära lägen i hela staden mer attraktiva.

Våra synpunkter

Stockholms vattennära lägen är en unik och fantastisk resurs för vår stad. Båtlivet är en stor tillgång för Stockholms stad och vi har ett långvarigt engagemang i stadens fritidsbåtliv. Det finns idag drygt 80 aktiva båtklubbar i Stockholms stad och deras verksamheter är en del av det aktiva friluftslivet och engagemanget är därmed en viktig del i stadens planering över vad som gör Stockholm både hållbart och attraktivt.

I en växande region är stadens mark emellertid eftertraktad för både rekreativa syften och för olika slags exploatering. Det förslag till fritidsbåtspolicy som nu finns skapar förutsättningar för både en mer flexibel markanvändning och för längre markupplåtelseavtal mellan staden och båtklubbarna. Längre avtalstider har under många år efterfrågats och genom den nya policyn så har nu båtklubbarna ett tydligare incitament att genomföra

större investeringar och satsningar i sin verksamhet. Den nya policyn skapar också goda förutsättningar att på ett bättre sätt tillgängliggöra strandpromenader och vattenytor för alla stockholmare. Det skapas också utrymme för en åretruntanvändning av de markytor som idag tjänar som båtuppläggningsplatser och därmed står outnyttjade under stora delar av sommarhalvåret. Ambitionen är att skapa attraktiva rekreationsytor med till exempel caféer, badplatser, spontanidrottsytor eller campingar. Likaså skapar den nya policyn goda förutsättningar för fler båtplatser, både för gäster och mer permanent.

Miljöarbetet inom båtlivet har varierat mycket mellan de olika båtklubbarna i staden. Genom den nya policyn blir klubbarnas ansvar tydligare och arbetet med ett mer miljövänligt båtliv förbättras. Trots att antalet giftiga ämnen och kemikalier inom båtlivet har minskat successivt så innehåller marken under båtuppläggningsområdena ofta föroreningar. Det är därför viktigt, precis som miljö- och hälsoskyddsnämnden framhåller, att undersöka marken innan dess att annan verksamhet så som idrottsaktiviteter eller badplatser iordningställs under sommaren.

Stadens nya policy för fritidsbåtar stämmer väl överens med bland annat stadens översiktsplan, Promenadstaden, som även den framhåller vikten av att tillgängliggöra och förbättra till exempel strandpromenaderna. För att policyn på ett smidigt sätt ska realiseras är det viktigt att samarbetet mellan alla berörda förvaltningar och nämnder fungerar väl. Det är också viktigt att policyn harmoniserar med den kajstrategi som Stockholms Hamn AB jobbar med och att det samspelar med det uppdrag som stadsbyggnadsnämnden gett sin förvaltning om att se över möjligheten att utveckla vattennära lägen till att innehålla fler mötesplatser, restauranger med mera.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Förslag till Stadens policy för Stockholms fritidsbåtliv
3. Skrivelse från Saltsjön-Mälarens Båtförbund

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådens förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Roger Mogert och Emilia Bjuggren (båda S) enligt följande.

Vi välkomnar förslaget till policy för stadens båtliv. Policyn har identifierat såväl övergripande som mer detaljerade frågor och kommer sannolikt komma till stor nytta.

Fritidsbåtarna har en naturlig plats i en stad som Stockholm. Det är viktigt att slå fast att båtclubbar även fortsättningsvis ska få finnas också i innerstaden, som exempelvis efter Årstaviken.

För att båtclubbarna ska klara genomföra nödvändiga miljöinvesteringar bör kontraktslängden för hamnarna och uppläggningsplatserna, snarare vara 20-25 år än föreslagna 10-15 år.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Den utbredda närhet till vatten som Stockholm erbjuder är unik och bör utnyttjas i så hög grad som möjligt. Båtplatser är ett uppskattat inslag i stadsbilden även om det tar vissa ytor i anspråk och i viss mån avskärmar promenadstråk från vattenlinjen. Det är därför viktigt att se till att uppställningsytorna kan utnyttjas på ett effektivt och kreativt sätt under de månader som båtarna ligger i vattnet. Det är också under dessa månader som flest stockholmare och turister är i rörelse på dessa platser så möjlighet till kombinerat och växelvis utnyttjande bör stimuleras i den grad det är möjligt. Vi skulle gärna se tillfälliga platser för stadsodling i pallkragar eller varför inte serveringar på dessa ytor.

Vi är mycket positiva till ett utökat antal gästhamnsplatser eftersom det kan medföra flertalet goda effekter. Detta är ett viktigt steg för ökad tillgänglighet i Stockholms skärgård och det kan även bidra till fler sommarjobb för unga stockholmare. Det är viktigt att gästhamnar matchas med bra tillgång till infrastruktur och toaletter.

Arbetet med att minska miljöpåverkan från båtclubbar har i Stockholm pågått under lång tid och miljöförvaltningen har varit involverad i miljöförbättrande projekt på Stockholms båtclubbar sedan 1990-talet. Trots detta visade miljöförvaltningens senaste tillsynsrapport att alla de tio båtclubbar som undersöktes under 2013 fick anmärkningar avseende framförallt bristande rutiner i samband med båtbottnfärg samt båtunderhåll.

Arrendeavtalen mellan staden och båtclubbarna bör tecknas för en så lång tidsperiod att arrendatorerna anser det motiverat att göra de investeringar som krävs, för att deras miljöpåverkan ska minska. Staden bör dessutom ställa krav på att klubbens medlemmar, alltså båtägarna, på sikt ska fasa ut miljöfarlig bottenfärg. Dessutom bör staden upprätta en fond för sanering av de förorenade områden som finns vid eller i anslutning till många av Stockholms småbåtshamnar. Krav på att bidra till fonden ska kunna ställas i samband med arrendeavtalens tecknande. Fondens upplägg skulle kunna likna den lyckosamma saneringsfond som upprättades av bensinförsäljarna under 1990-talet (SPIMFAB). Ett möjligt alternativ eller komplement är att man i arrendeavtalen ställer krav på tecknande av en försäkring för att täcka kostnader förknippade med sanering av framtida skador. Vi anser dock att

staden ska arbeta för att skadliga båtbottnfärger på sikt fasas ut, för att undvika ytterligare tillförsel av skadliga ämnen till mark och vatten. Båtbottnfärger kan undvikas t.ex. genom att använda båtbottentvättar för att avlägsna bottenpåväxt på båtar under säsongen. Staden bör ge information och stöd till båtklubbarna för inrättande av latrintankstömning, spolplattor och båtbottentvättar samt upprätthålla en tät dialog med båtklubbarna angående miljörelaterade problem, i syfte att öka kunskapen och förståelsen för dessa frågor.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Stadens policy för Stockholms fritidsbåtliv, bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.

Stockholm den 26 mars 2014

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Regina Kevius och Joakim Larsson

Ulrika Gunnarsson

Särskilt uttalande gjordes av Roger Mogert, Olle Burell och Maria Östberg Svanelind (alla S) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (S) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Åsa Jernberg och Stefan Nilsson (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Ann-Margarethe Livh (V) enligt följande.

Vi ser positivt på att staden nu föreslår en policy för Stockholms fritidsbåtliv och delar i allt väsentligt det förslag om nytt policydokument som nu arbetats fram och som pekar ut den långsiktiga inriktningen för fritidsbåtlivet i Stockholms stad. Vi tycker dock att avtalstidens längd kunde vara längre och hade gärna sett att den var på åtminstone 20 år i enlighet med vad SMBF skriver i sitt svar. Båtklubbarna har stora investeringar framför sig inte minst på grund av att det ställs tuffare krav på klubbarnas hantering av båt-färger i form av både starka lösningsmedel, plastprodukter samt bottenfärger. Många klubbar står inför stora utmaningar för att ställa om till en

mer miljövänlig hantering av alla kemisk- tekniska produkter som man har att hantera.
För detta krävs en längre investeringshorisont.

Remissammanställning

Ärendet

Idrottsnämnden och marknämnden (nuvarande exploateringsnämnden) godkände i juni 2006 ett gemensamt förslag (dnr 017-27-2006) från idrottsförvaltningen respektive markkontoret (nuvarande exploateringskontoret) att bilda en samverkansgrupp för ett levande båtliv i Stockholm. Syftet var att revidera och uppdatera intentionerna i den så kallade Båttutredning -74, där man för första gången tog fram vissa grundprinciper för båtlivet i Stockholm. Målet var att ta fram en långsiktig strategi för att lösa behoven av fungerande hamn- och uppläggningsområden för fritidsbåtlivet i Stockholm. Samverkansgruppen, i vilken även Saltsjön-Mälarens Båtförbund och Stockholms Seglarförbund skulle ingå, skulle därutöver bland annat identifiera en policy för småbåtslivet i staden, se över upplåtelseavtalen, arrenden och avgifter, se över och stärka miljöarbetet i båtklubbarna samt öka uppläggningsområdenas tillgänglighet för andra än klubbmedlemmar.

Idrottsförvaltningen och exploateringskontoret har i samarbete med Saltsjön-Mälarens Båtförbund och Stockholms Seglarförbund har utarbetat ett förslag till ett nytt policydokument som pekar ut den långsiktiga inriktningen för fritidsbåtlivet i Stockholm stad. Utöver underhållsfrågor så berörs även framtida uppläggningsmöjligheter, utformning av upplåtelseavtalen, miljöarbetet i klubbarna samt möjligheter att använda uppläggningsplatserna sommartid för andra aktiviteter.

Fritidsbåtspolicyn innehåller följande uppdrag:

- Se över upplåtelseavtalen utifrån tydligare dispositionsplaner, ökad tillgänglighet och utifrån ett miljöperspektiv.
- Lägga fram förslag om alternativ användning sommartid av uppläggningsområden och utreda investeringsansvar i samband med alternativt utnyttjande av uppläggningsområden.
- Genomföra en lokaliseringsutredning i syfte att få fram fler bryggplatser.
- Utreda möjligheterna till alternativ vinterförvaring av båtar.
- I samråd med miljöförvaltningen och båtklubbarna utreda miljökonsekvenser av småbåtshamnar.

- Skapa fler gästplatser genom överläggningar med båtklubbarna eller på annat sätt

Exploateringsnämnden och idrottsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 oktober 2013 att godkänna förslag till policy för Stockholms fritidsbåtliv samt att förslag till policy överlämnas till kommunfullmäktige för slutligt godkännande.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Åke Askensten m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 oktober 2013 att

1. för sin del godkänna förslag till policy för Stockholms fritidsbåtliv.
2. Under förutsättning av kommunfullmäktiges godkännande av föreslagen policy godkänner nämnden de i enlighet med tjänsteutlåtandet föreslagna uppdragen för det fortsatta arbetet för ett fortsatt levande fritidsbåtliv.
3. Förslag till policy överlämnas till kommunfullmäktige för slutligt godkännande.

Reservation anfördes av Axel Nekham (MP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Emilia Bjuggren m.fl. (S), *bilaga 1*.

Mehdi Oguzsoy (V) anslöt sig till Socialdemokraternas särskilda uttalande.

Exploateringskontoret och idrottsförvaltningens gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 2 oktober 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm är en stad på vattnet, något som i hög grad också präglar stadsbilden. För en del stockholmare är livet på sjön, i den egna fritidsbåten, en livsstil. För många är närheten till vatten viktig, även om man inte har en egen båt. Policyn behandlar frågor som är av vikt för hur fritidsbåtlivet kommer att gestalta sig i ett framtida Stockholm. Tillgången på uppläggningsområden vintertid är en sådan fråga, användningen av dessa ytor sommartid en annan. Avtalstider, möjligheterna att finna nya bryggplatser, tillsyns- och avgiftsfrågor och småbåtslivets påverkan på miljön är andra frågor som

berörs i förslaget till policy.

Policy för Stockholms fritidsbåtliv tar upp sådant som är problematiskt, men pekar också på möjligheter. Dokumentet visar på hur det fortsatta arbetet för fritidsbåtlivet kan och bör se ut från stadens sida för att värna Stockholm som sjöstad. I det följande lyfter förvaltningarna fram några frågor som särskilt behöver uppmärksammas under de närmaste åren. En uppföljning av policyns implementering och tillämpning ska göras löpande och ligga till grund för en ökad tillgänglighet och ett utvecklat miljöarbete hos båtklubbarna.

Saltsjön-Mälarens Båtförbund har, efter en snabbremsa till ett antal av sina medlemsklubbar för inhämtande av synpunkter på förslaget till fritidsbåtpolicy, nu inkommit med en skrivelse till idrottsförvaltningen. I skrivelsen, *bilaga 2*, uttrycker SMBF att det är med stor tillfredsställelse man ser att det föreligger ett utkast till en fritidsbåtpolicy för Stockholms stad. Dokumentet utgör en grundläggande förutsättning för att medlemsklubbarna ska kunna känna en tilltro inför framtiden. SMBF ställer sig bakom den kollektiva idén, innebärande att den samordnande roll SMBF och SSF har idag kvarstår. SMBF delar i allt väsentligt vad som föreslås i policyn, men anser att de avtalslängder på 10-15 år som förvaltningarna föreslår i policyn är för korta för att klubbarna ska våga genomföra större investeringar i maskiner och anläggningar. SMBF vill att staden överväger avtalstider på 20-25 år.

Upplåtelseavtalen

Flera av de långsiktiga avtal med löptider på 20-25 år som tecknades i samband med Båttutredning -74 har löpt ut och ersatts med 1-åriga avtal i väntan på antagandet av den nya fritidsbåtpolicyn. Avtalen kommer att som tidigare reglera uppläggningsområde och hamn men också ökad tillgänglighet och lokalt miljöarbete. Vid avtalstecknande kommer de lokala förutsättningarna och stadens utvecklingsplaner att vara styrande för avtalens omfattning och löptider.

Uppläggningsområden

Stadens kraftiga tillväxt, och därmed stora behov av nya bostäder, kan innebära att en del båtuppläggningsområden i framtiden behöver tas i anspråk för bostadsändamål. Därför konstaterar förvaltningarna att det kommer att finnas behov av alternativa uppläggningsplatser vintertid samtidigt som det finns önskemål om fler uppläggningsplatser i staden. Förvaltningarna föreslår att idrottsförvaltningen får i uppdrag att, utifrån intentionerna i den föreslagna policyn och i samverkan internt i staden och externt, finna och föreslå lösningar för att möta behovet av uppläggningsplatser för fritidsbåtar vintertid. Ett förslag ska kunna föreligga senast inför vintersäsongen 2016.

Båtuppläggningsområdena står mestadels tomma sommartid. I policyn anges en del förslag på möjliga aktiviteter för dessa ytor sommartid. Idrottsförvaltningen föreslår att idrottsnämnden uppdrar åt förvaltningen att återkomma våren 2015 med konkreta förslag på sommaraktiviteter vid några lämpliga uppläggningsområden. I uppdraget ska även ingå att utreda investeringsansvaret i detta sammanhang.

Fler bryggplatser och strandpromenader

Efterfrågan på fler bryggplatser kan tillgodoses med såväl nya fritidsbåthamnar

som att fler platser kan ordnas vid befintliga båtklubbar och hamnar. Förvaltningarna föreslår att idrottsförvaltningen får i uppdrag att genomföra en lokaliseringsutredning i syfte att få fram nya bryggplatser. Resultatet av denna utredning ska presenteras innan 2014 års utgång.

Småbåtslivets påverkan på miljön

Fritidsbåtar påverkar miljön både i luften, vattnet och på land. Utsläpp från båtmotorer, bottenfärger och toalettavfall är några exempel på problemområden där fritidsbåtlivet påverkar miljön. Båtlivets miljöpåverkan behandlas kortfattat i policyn, men bör enligt idrottsförvaltningens uppfattning ägnas större uppmärksamhet från stadens sida. Idrottsförvaltningen föreslår att förvaltningen får i uppdrag av idrottsnämnden att under 2014, i samråd med miljöförvaltningen och båtklubbarna, göra en bred genomgång av båtlivets miljöarbete och miljö-konsekvenser.

Uppdrag till idrottsförvaltningen utifrån föreslagen policy

Under förutsättning av kommunfullmäktiges godkännande av i detta ärende föreslagen policy för Stockholms fritidsbåtliv får idrottsförvaltningen i uppdrag av idrottsnämnden att:

- Se över upplåtelseavtalen utifrån tydligare dispositionsplaner, ökad tillgänglighet och utifrån ett miljöperspektiv.
- Lägga fram förslag om alternativ användning sommartid av uppläggningsområden och utreda investeringsansvar i samband med alternativt utnyttjande av uppläggningsområden.
- Genomföra en lokaliseringsutredning i syfte att få fram fler bryggplatser.
- Utreda möjligheterna till alternativ vinterförvaring av båtar.
- I samråd med miljöförvaltningen och båtklubbarna utreda miljökonsekvenser av småbåtshamnar.
- Skapa fler gästplatser genom överläggningar med båtklubbarna eller på annat sätt.

Beredning

Ärendet har initierats av idrottsnämnden och exploateringsnämnden och har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat ärendet vidare till Stockholms Hamn AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholm stad har ett långvarigt, om än frivilligt, engagemang i stadens fritidsbåtliv. Båtlivet är en del av det rörliga friluftslivet och engagemanget är därmed en viktig del i stadens planering över vad som gör Stockholm både hållbart och attraktivt.

Staden har därför sedan länge ett gott samarbete med Stockholms båtklubbar, med en gemensam ambition att underlätta båtägandet och tillgängliggöra vattenytorna.

Stadens mark är emellertid eftertraktad för både rekreativa syften och för olika slags exploatering. Skapandet av bryggplatser måste exempelvis per definition följas av upptagnings- och båtplatser på land. I den växande staden är det därmed svårt att undvika målkonflikter, i form av landanvändning, mellan olika intressen. Inför avvägningar mellan de olika intressen som måste hanteras inom en expansiv stad, tjänar den framtagna fritidsbåtpolicyn som en viktig avsiktsförklaring och riktlinje för vägledning i fattandet av beslut som leder till det önskade resultatet.

Stadsledningskontoret menar att förslaget till policy har gjort rätt överväganden för att säkerställa stadens och båtlivets gemensamma intressen i den växande staden. Policyn balanserar åtaganden gentemot miljön med flexibel markanvändning och tidig planering.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna förslaget till fritidsbåtpolicy.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 december 2013 att tillstyrka remissen med de synpunkter som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande samt att justera paragrafen omedelbart.

Reservation anfördes av Mikael Magnusson m.fl. (S), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 20 november 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till förslaget att miljöperspektivet förstärks i utformningen av nya avtal. Genom de senaste tre årens tillsyn kan förvaltningen konstatera att miljöfrågor prioriteras olika i olika klubbar. Båtlivets utsläpp av farliga ämnen till mark och vatten bör minimeras så långt det går. Förvaltningen anser att ekonomiska incitament i form av t.ex. miljörabatter för skötsel och underhåll av spolplattor och toatömningsstationer kan vara lämpliga medel för att stimulera båtklubbarnas miljöarbete. Även användning av biocidfria båtbottenfärger kan stimuleras genom

miljörabatter. Förvaltningen välkomnar ett nära samarbete med Idrottsförvaltningen avseende dessa frågor.

Förvaltningen är positiv till förslaget att alternativ till uppläggning för båtar ska prövas. Idag tar båtuppläggningsplatser mark i anspråk som är attraktiv för många aktiviteter som bidrar till rekreation. Det finns en rad tekniska lösningar som kan leda till minskat behov av ytor för uppläggning av båtar. De värdefulla strandområdena kan därmed nyttjas av flera stockholmare och turister.

Miljöförvaltningen instämmer i beskrivningen av stadens strävan att göra uppläggningsområden tillgängliga för så många stockholmare som möjligt under sommartid. Policyn föreslår en rad olika idrottsaktiviteter som t.ex. badminton, streetbasket, bangolf och boule. Men även camping för husvagnar och husbilar samt enkla badbryggor och strandpromenader nämns. Tidigare utförda analyser visar dock att metaller som är eller har varit vanligt förekommande i båtbottnfärger, bl.a. zink och koppar, finns i höga halter i både mark, vatten och sediment i anslutning till båtuppläggningsplatser. Vidare återfinns hormonstörande tennorganiska föreningar, som varit förbjudna i båtbottnfärger sedan ett antal år tillbaka. Undersökningar av markföroreningar har gjorts vid nio av stadens båtuppläggningsplatser under de senaste åren och en sammanställning har redovisats till nämnden under våren 2013, se bilaga 2. Vidare vet förvaltningen av erfarenhet att närheten till båtklubbar kan medföra försämrad badvattenkvalitet. De förslag på alternativa aktiviteter sommartid som nämns i policyn kan påverka människors hälsa på olika sätt beroende på, om och i vilken utsträckning man kommer i kontakt med förorenad mark, sediment eller vatten. Förvaltningen efterfrågar därför en riskanalys för den användning som är tänkt för respektive område. Utifrån tidigare utförda och eventuella framtida markprover kan marksanering bli nödvändigt. Efter eventuell sanering är det viktigt att marken skyddas mot tillförsel av nya föroreningar. Förvaltningen vill därför påtala att alternativ användning av uppläggningsområden sommartid kan medföra initiala saneringskostnader.

Förvaltningen är positiv till förslaget att fler gästhamnar inrättas och delar uppfattningen att gästhamnar är av betydelse för stadens attraktivitet. En del av Stockholms hamnplatser är tomma under sommartid och skulle kunna nyttjas som gästbåtplatser. Idag saknas dock infrastruktur i form av sanitära anläggningar och tömningsstationer för toaletter för att tillgodose gästernas behov. Även dimensioneringen och utformningen av avfallsanläggningarna måste ses över på de flesta båtklubbar. Förvaltningen anser att utbyggnaden av dessa anläggningar är en viktig förutsättning för att kunna säkerställa att utsläppen till mark och vatten inte ökar.

Stadsbyggnadsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 januari 2014 att godkänna kontorens förslag till yttrande och överlämna det till

kommunstyrelsen som svar på remissen samt att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande gjordes av Daniel Helldén m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 6 februari 2014 att godkänna kontorens förslag till yttrande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen samt att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Malte Sigemalm m.fl. (S), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 17 december 2013 har i huvudsak följande lydelse.

I samband med att idrottsnämnden för sin del beslutade att godkänna policyn gav de sex uppdrag åt idrottsförvaltningen, under förutsättning att policyn godkänns av kommunfullmäktige. Stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret stödjer samtliga uppdrag och ser ett stort behov av att få till stånd en utveckling i föreslagen riktning. Uppdragen som formulerats är dock av den karaktären att de berör flera andra förvaltningar och bör därför genomföras i samråd med dessa. Även om avsikten är att remittera resultaten så kan mycket tid vinnas om stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets kunskaper och erfarenheter kan tillföras i ett tidigt stadium av utredningsfaserna.

Kontoren finner det positivt att fritidsbåtspolicyn tar avstamp i översiktsplanen. Kontoren ser att mycket av policyns innehåll stämmer med praxis och gällande synsätt. Policyn kommer att underlätta förvaltningarnas arbete inom det avsedda området.

För en stad som blir allt tätare måste ambitionen om fleranvändning av uppläggningsytor gälla samtliga ytor. Beträffande fleranvändning under sommartid bör staden delta i bedömningen och slutligen godkänna användningen, samt i vissa fall bidra till att ordna detta. Huvudinriktningen ska vara publika ändamål som berikar platsen, speciellt i goda centrala lägen. En annan viktig aspekt angående fleranvändning är uppdraget om att finna nya evenemangsytor där just uppläggningsytorna skulle kunna vara lämpade. Exempelvis skulle uppläggningsytan i Eriksdalsområdet passa mycket bra som en tillfällig evenemangsyta.

I avtalen med klubbarna bör fleranvändning av marken ingå. Fleranvändningen ska dock inte bindas till en specifik användning över lång tid. Långa avtal är i sig bra men

inte i detta fall där behoven skiftar, till och med från år till år.

Att skapa attraktiva stråk vid stadens vatten är utpekade i översiktsplanen. Kontoren anser därför att strandpromenader inte bara bör provas utan att de ska eftersträvas och prioriteras. Det gäller då sommar såväl som vinter. Punkten om strandpromenader under rubriken ”Aktiviteter sommartid” ska lämpligen inte heller ligga som fjärde punkt utan som första punkt. Säkerhet är en viktig aspekt i samband med aktiviteter. Exempelvis kan en badbrygga i anslutning till hamn vara riskfyllt och inte ersätta ett allmänt bad.

Samtliga större uppläggningsområden utom Ulvsunda ligger i eller i omedelbar anslutning till stora attraktiva grönområden och utvecklingen av dessa måste därför ta hänsyn till omgivningarna. Hundudden ligger dessutom i nationalstadsparken och Råcksta och Sättra uppläggningsplatser ligger i naturreservat där vissa förändringar provas enligt särskild lagstiftning. Det bör också tydligare betonas i policyn att flera av de mest centrala uppläggningsplatserna på sikt kan behöva flytta till mer perifera lägen till förmån för andra viktiga allmänna intressen. Att söka platser utanför staden i andra kommuner bör därför utvecklas.

Lokaliseringsstudier för att anlägga ytterligare allmänna bryggplatser bör göras i samråd med stadsbyggnads- och trafikkontoret och eventuell övrig berörd part. Flera klubbar utnyttjar idag parkmark och enligt ordningslagen krävs ett polistillstånd som ska tillstyrkas av trafikkontoret. Hur staden fortsättningsvis ska ställa sig till båtklubbarnas utbredning på parkmark är en mycket bra sak att utreda. Vid nyanläggning ska hänsyn tas till stadsbilden, siktlinjer och viktiga utblickar ska respekteras, och i smala vattenrum måste pontoner och bryggor begränsas. En ny bryggplats kräver också anläggningar på land som måste kunna tillgodoses på ett för platsen passande och smakfullt sätt. Trafikbehovet kommer också behöva utredas. Drift- och underhållsåtaganden skall ingå i avtalen, då områdena är en del av det offentliga rummet och måste hållas i gott skick.

Vikten av dispositionsplaner över ytorna bör framhållas tydligare i policyn. I planerna ska det absoluta kravet om framdragande av strandpromenad visualiseras. Planerna ska också tydligt innehålla en strävan att stängla in så lite som möjligt samt tillgodose behov att kunna passera inom området.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 13 december 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms Hamns remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget välkomnar initiativet att upprätta en gemensam policy för fritidsbåtar, då ett sådant dokument kan utgöra en viktig del i framtida planering och exploatering av vattennära områden. Stockholm är en sjöfartsstad, där ett levande båtliv ska vara en naturlig och självklar del av stadsbilden. I tillämpningen av policyn och planering av

ytor för fritidsbåtsklubbar, bör dock annan verksamhet också tas i beaktande. Exempelvis arbetar Stockholms Hamnar för närvarande med en kajstrategi, som innebär en översyn av kajer och hamnområden i staden, samt deras användning. Dessa, och andra liknande strategier och styrande dokument, kan ha gemensamma beröringspunkter och det är viktigt att ha en helhetssyn i planeringen.

Stockholms Hamnar välkomnar vidare inriktningen att ett miljöperspektiv i större utsträckning kommer finnas med i utformningen av nya avtal med båtklubbarna (*bilaga*).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen ställer sig positiv till den föreslagna policyn för Stockholms fritidsbåtliv. I en tätbebyggd stad vid vatten, som dessutom har en kraftig befolkningstillväxt är det många intressen som konkurrerar om de vattennära markområdena. Boende, besökare, näringsliv, fastighetsägare och näringsliv, har alla intresse av de attraktiva sjönära lägena, som även båtklubbarna nyttjar, främst vintertid för uppläggning. Som en gemensam inriktning, i avvägningen mellan olika intressen och för att bättre utnyttja dessa områden hela året, välkomnar koncernledningen den av idrotts- och exploateringsnämnderna utarbetade policyn.

Stadens bolag har, liksom stadens nämnder, i uppdrag att utveckla staden utifrån stadens vision om en attraktiv växande stad. I det sammanhanget är det viktigt med en samsyn om nyttjandet av stadens mark utifrån olika perspektiv.

Koncernledningen anser att den föreslagna policyn förbättrar förutsättningarna att göra sjönära lägen, som nyttjas av fritidsbåtlivet, i hela staden mera attraktiva. Samordning av nyttjande mellan olika årstider kan också möjliggöra ett större nyttjande av båtuppställningsplatserna för även andra stockholmare och säsongrelaterade besöks- och turistnäringar, såsom uteserveringar, food-trucks, camping och som promenad- och friluftsstråk.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) enligt följande.

Vi välkomnar förslaget till policy för stadens båtliv. Policyn har identifierat såväl övergripande som mer detaljerade frågor och kommer sannolikt komma till stor nytta. I ärendet resoneras om längden på de avtal som ska tecknas med båtklubbarna och vi vill understryka behovet av långa kontrakt, 20 till 25 år, för att klubbarna ska kunna göra nödvändiga miljöinvesteringar.

Särskilt uttalande gjordes av Åke Askensten m.fl. (MP) enligt följande.

Det är positivt att det finns ambitioner att ta en diskussion med båtklubbarna angående miljöproblemen de kan orsaka. Det är dock viktigt att det verkligen ställs krav på klubbarna och att detta tydligt regleras i avtal. Staden måste också ha kontinuerliga uppföljningar av miljökraven och vidta åtgärder gentemot klubbar som inte uppfyller kraven. Som en sista utväg ska brister i att uppfylla miljökraven vara en giltig orsak till att säga upp ett arrende i förtid.

Idrottsnämnden

Reservation anfördes av Axel Nekham (MP) enligt följande.

Yrkar bifall till sitt eget förslag till beslut enligt följande:

1. Nämnden bifaller delvis förvaltningens förslag.
2. Förvaltningen får i uppdrag att i samråd med miljöförvaltningen och båtklubbarna utreda miljökonsekvenser av småbåtshamnar, inklusive vilka åtgärder som ska vidtas för att förhindra spridning av giftiga båtbottnfärger och andra miljöskadliga ämnen.
3. Förvaltningen får i uppdrag att i samarbete med klubbarna utreda om det finns intresse och möjlighet att utveckla arbetet med båtpooler.

Nämnden anför därutöver följande:

Det finns ett flertal allvarliga miljöproblem som orsakas av båtverksamheten i Stockholms stad. Bland annat är halterna av koppar, zink, bly, tributylenn och andra giftiga ämnen kraftigt förhöjda i närområdena kring flera av Stockholms båtuppläggningsplatser. Bytet från giftig färg till s.k. ytmjuk färg har inte visat större framgång då även dessa färger innehåller giftiga ämnen.

Arbetet med att minska miljöpåverkan från båtklubbar har i Stockholm pågått under lång tid och miljöförvaltningen har varit involverad i miljöförbättrande projekt på Stockholms båtklubbar sedan 1990-talet. Trots detta visade miljöförvaltningens tillsynsrapport år 2012 att enbart en av 15 inspekterade båtklubbar klarar sig utan anmärkning.

Problemen är så pass allvarliga att det inte räcker med att båtklubbar uppmuntras att på frivillig basis vidta åtgärder. Staden måste ställa krav på vilka produkter som ska fasas ut och att båtklubbarna vidtar åtgärder, bland annat utifrån vad som krävs för att bidra till att de nationella miljömålen ”en giftfri miljö”, ”levande sjöar och vattendrag” och ”hav i balans samt levande kust och skärgård” uppfylls. Om båtklubbarna inte förmår att själva vidta åtgärder bör staden vidta åtgärder, där höjda arrendeavgifter kan fungera som finansiering av åtgärderna.

Då arbetet med att förhindra utsläpp till vatten från båtklubbar har pågått under lång tid anser vi att det är dags att tidssätta åtgärder för att förhindra ytterligare tillförsel av giftiga ämnen till vattennära mark och till vatten. Eftersom flera åtgärder som kan komma att behövas är relativt kostsamma har staden en viktig uppgift i att informera och samordna, exempelvis om flera båtklubbar vill gå ihop för att införska en gemensam spolplatta. Vi anser också att staden i vissa fall kan komma att behöva skjuta till pengar för en fungerande infrastruktur, speciellt för utrustning som kan användas av besökande båtar, till exempel anläggning för toalettavfall eller en centralt belägen båtbottentvätt.

Det är viktigt att staden är ett föredöme och ställer hårda krav på sina egna anläggningar för att leva upp till de nationella miljömålen. Självklart är det positivt om båtklubbar vill gå längre i sitt miljöarbete. Staden kan gärna uppmuntra till detta arbete genom ”miljödiplomer” av båtklubbar. Staden bör även se över andra åtgärder som på olika sätt uppmuntrar och underlättar för båtklubbarna att bli mer miljövänliga.

Bristen på platser för vinteruppläggning är ett kapacitetsproblem för småbåtslivet idag. Förvaltningen bör i samverkan med båtklubbarna tillsammans titta på om en del av lösningen på det problemet kan vara att utveckla arbetet med icke-vinstdrivande båtpooler. Med gemensamägda båtar ökas yteffektiviteten eftersom båtarna kan nyttjas av fler. Idag finns en båtpool i Stockholmsområdet.

Särskilt uttalande gjordes av Emilia Bjuggren m.fl. (S) enligt följande.

Vi välkomnar förslaget till policy för stadens båtliv. Policyn har identifierat såväl övergripande som mer detaljerade frågor och kommer sannolikt komma till stor nytta. I ärendet resoneras om längden på de avtal som ska tecknas med båtklubbarna och vi vill understryka behovet av långa kontrakt, 20 till 25 år, för att klubbarna ska kunna göra nödvändiga miljöinvesteringar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande.

Föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut och i övrigt anförda följande:

I stora delar är vi positiva till föreslagen policy. Fritidsbåtarna har en naturlig plats i en stad som Stockholm. Det är viktigt att slå fast att båtklubbar även fortsättningsvis ska få finnas också i innerstaden, som exempelvis efter Årstaviken.

För att båtklubbarna ska klara genomföra nödvändiga miljöinvesteringar bör kontraktslängden för hamnarna och uppläggningsplatserna, snarare vara 20-25 år än föreslagna 10-15 år. Arrendenivån ska vara tydligt kopplat till vilka miljöåtgärder klubbarna genomför. Klubbar som ser till att medlemmarna inte använder giftiga bottenfärger och miljöinventerar ska få sänkt arrende. Miljöförvaltningens tillsyn får här en stor betydelse när staden ska bedöma klubbarnas miljöambitioner.

När det gäller uppställningsplatser bör det framgå att de totalt sett inte ska minska inom staden. Nuvarande förslag om antalet uppställningsplatser är allt för luddiga. Överlag är det en bra idé att uppställningsplatserna har andra användningsområden under sommaren som t.ex. enklare campingplatser. Vi är dock tveksam till möjligheten att skapa badplatser pga. risk för höga miljögifter.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP enligt följande.

Vi ställer oss positiva till förvaltningens förslag till beslut som vi tycker är mycket bra och genomtänkt. I tillägg vill vi särskilt framföra ytterligare ett antal synpunkter rörande utnyttjande av uppställningsplatser, gästhamnar och miljöaspekter.

Den utbredda närhet till vatten som Stockholm erbjuder är unik och bör utnyttjas i så hög grad som det är möjligt. Som beskrivs i ärendet är båtplatser ett uppskattat inslag i stadsbilden även om det tar vissa ytor i anspråk och i viss mån avskärmar promenadstråk från vattenlinjen. Det är därför viktigt att se till att uppställningsytorna kan utnyttjas på ett effektivt och kreativt sätt under de månader som båtarna ligger i vattnet. Det är också under dessa månader som flest stockholmare och turister är i rörelse på dessa platser så möjlighet till kombinerat och växelvis utnyttjande borde vara möjligt. Vi skulle gärna se tillfälliga platser för stadsodling i pallkragar eller utomhusbio på dessa ytor men uppmuntrar även att det anordnas någon form av tipsforum för allmänheten så att alla har chans att inkomma med förslag.

Vad gäller utökat antal gästhamnsplatser så är vi mycket positiva eftersom det kan medföra flertalet positiva effekter. Dels kan administrationen bidra till fler sommarjobb för unga stockholmare och dels kan de som hyr båtplatserna permanent gynnas ekonomiskt tack vare ökade intäkter från gästhamnsverksamheten. Detta är ett

viktigt steg för ökad tillgänglighet i Stockholms skärgård. Det är dock viktigt att såväl gästhamnar som ökat utnyttjande av uppställningsplatser matchas med bra tillgång till infrastruktur och toaletter.

Slutligen vill vi kort framföra några synpunkter rörande avtalen mellan båtklubbarna och staden. Vi håller med att arrendavtalen bör tecknas för en så lång tidsperiod att arrendatorn anser det motiverat att göra de investeringar som krävs för att hamnverksamhetens miljöpåverkan ska minska. I tillägg anser vi att staden bör kunna ställa krav på att klubbens medlemmar, alltså båtägarna, inte använder miljöfarlig bottenfärg. Vi anser även att staden bör upprätta en saneringsfond för sanering av de förorenade områden som finns vid eller i anslutning till många av Stockholms småbåtshamnar. Krav på att bidra till fonden ska kunna ställas i samband med arrendavtalens tecknande. Fondens upplägg skulle kunna likna den lyckosamma saneringsfond som upprättades av bensinförsäljarna under 1990-talet (SPIMFAB). Ett möjligt alternativ eller komplement är att man i arrendavtalen ställer krav på tecknande av en försäkring för att täcka kostnader förknippade med sanering av framtida skador. Staden bör även ge information och stöd till båtklubbarna för inrättande av latrintankstömning och spolplattor samt upprätthålla en tät dialog med båtklubbarna angående miljörelaterade problem i syfte att öka kunskapen och förståelsen för dessa frågor. Vi anser i övrigt att kostnaderna för installation av spolplattor och latrintankstömning kan samfinansieras mellan staden och båtklubbarna genom exempelvis höjda arrendavgifter om staden bistår med inrättandet av denna utrustning.

Stadsbyggnadsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Daniel Helldén m.fl. (MP) enligt följande.

Vi ställer oss positiva till förvaltningens förslag till beslut som vi tycker är mycket bra och genomtänkt. I tillägg vill vi särskilt framföra ytterligare ett antal synpunkter rörande utnyttjande av uppställningsplatser, gästhamnar och miljöaspekter.

Den utbredda närhet till vatten som Stockholm erbjuder är unik och bör utnyttjas i så hög grad som det är möjligt. Som beskrivs i ärendet är båtplatser ett uppskattat inslag i stadsbilden även om det tar vissa ytor i anspråk och i viss mån avskärmar promenadstråk från vattenlinjen. Det är därför viktigt att se till att uppställningsytorna kan utnyttjas på ett effektivt och kreativt sätt under de månader som båtarna ligger i vattnet. Det är också under dessa månader som flest stockholmare och turister är i rörelse på dessa platser så möjlighet till kombinerat och växelvis utnyttjande borde vara möjligt. Vi skulle gärna se tillfälliga platser för stadsodling i pallkragar eller utomhusbio på dessa ytor men uppmuntrar även att det anordnas någon form av tipsforum för allmänheten så att alla har chans att inkomma med förslag.

Vad gäller utökat antal gästhamnsplatser så är vi mycket positiva eftersom det kan medföra flertalet positiva effekter. Dels kan administrationen bidra till fler

sommarjobb för unga stockholmare och dels kan de som hyr båtplatserna permanent gynnas ekonomiskt tack vare ökade intäkter från gästhamnsverksamheten. Detta är ett viktigt steg för ökad tillgänglighet i Stockholms skärgård. Det är dock viktigt att såväl gästhamnar som ökat utnyttjande av uppställningsplatser matchas med bra tillgång till infrastruktur och toaletter.

Slutligen vill vi kort framföra några synpunkter rörande avtalen mellan båtklubbarna och staden. Vi håller med att arrendeavtalen bör tecknas för en så lång tidsperiod att arrendatorn anser det motiverat att göra de investeringar som krävs för att hamnverksamhetens miljöpåverkan ska minska. I tillägg anser vi att staden bör kunna ställa krav på att klubbens medlemmar, alltså båtägarna, inte använder miljöfarlig bottenfärg. Vi anser även att staden bör upprätta en saneringsfond för sanering av de förorenade områden som finns vid eller i anslutning till många av Stockholms småbåtshamnar. Krav på att bidra till fonden ska kunna ställas i samband med arrendeavtalens tecknande. Fondens upplägg skulle kunna likna den lyckosamma saneringsfond som upprättades av bensinförsäljarna under 1990-talet (SPIMFAB). Ett möjligt alternativ eller komplement är att man i arrendeavtalen ställer krav på tecknande av en försäkring för att täcka kostnader förknippade med sanering av framtida skador. Staden bör även ge information och stöd till båtklubbarna för inrättande av latrintankstömning och spolplattor samt upprätthålla en tät dialog med båtklubbarna angående miljörelaterade problem i syfte att öka kunskapen och förståelsen för dessa frågor. Vi anser i övrigt att kostnaderna för installation av spolplattor och latrintankstömning kan samfinansieras mellan staden och båtklubbarna genom exempelvis höjda arrendavgifter om staden bistår med inrättandet av denna utrustning.

Trafik- och renhållningsnämnden

Reservation anfördes av Malte Sigemalm m.fl. (S) enligt följande.

föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att i huvudsak godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföras:

Den framtagna policyn för Stockholms fritidsbåtliv är glädjande innehållsrik och gedigen med en stark betoning på Stockholm som båtstad och vikten av ett rikt båtliv.

Socialdemokraterna anser att det är viktigt att det finns uppläggningsplatser i Stockholm.

I policyn pekas på ett antal intressanta tekniska lösningar för att utnyttja marken bättre. Dessutom bör staden bidra till att ordna platserna så att de sommartid kan användas till idrott, camping för husvagnar och husbilar med mera.

Uppläggningsplatser utanför Stockholms gränser kan medföra att båtägare lämnar Mälaren.

Vad gäller att strandpromenader bör prövas i första hand i samband med förlängning eller förnyelse av avtal för uppläggningsområde bör också noga undersökas möjligheten att kombinera en uppläggningsplats med delar av en strandpromenad, som till exempel är fallet nedanför Axelsberg.

Vi anser att avtalstider för huvuddelen av båtklubbarnas uppläggningsområden ska vara 15-25 år. En båtuppläggningsplats är ett stort och kostnadskrävande engagemang för en båtklubb.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) enligt följande.

Vi ställer oss positiva till förvaltningens förslag till beslut som vi tycker är mycket bra och genomtänkt. I tillägg vill vi särskilt framföra ytterligare ett antal synpunkter rörande utnyttjande av uppställningsplatser, gästhamnar och miljöaspekter.

Den utbredda närhet till vatten som Stockholm erbjuder är unik och bör utnyttjas i så hög grad som det är möjligt. Som beskrivs i ärendet är båtplatser ett uppskattat inslag i stadsbilden även om det tar vissa ytor i anspråk och i viss mån avskärmar promenadstråk från vattenlinjen. Det är därför viktigt att se till att uppställningsytorna kan utnyttjas på ett effektivt och kreativt sätt under de månader som båtarna ligger i vattnet. Det är också under dessa månader som flest stockholmare och turister är i rörelse på dessa platser så möjlighet till kombinerat och växelvis utnyttjande borde vara möjligt. Vi skulle gärna se tillfälliga platser för stadsodling i pallkragar eller utomhusbio på dessa ytor men uppmuntrar även att det anordnas någon form av tipsforum för allmänheten så att alla har chans att inkomma med förslag.

Vad gäller utökat antal gästhamnsplatser så är vi mycket positiva eftersom det kan medföra flertalet positiva effekter. Dels kan administrationen bidra till fler sommarjobb för unga stockholmare och dels kan de som hyr båtplatserna permanent gynnas ekonomiskt tack vare ökade intäkter från gästhamnsverksamheten. Detta är ett viktigt steg för ökad tillgänglighet i Stockholms skärgård. Det är dock viktigt att såväl gästhamnar som ökat utnyttjande av uppställningsplatser matchas med bra tillgång till infrastruktur och toaletter.

Slutligen vill vi kort framföra några synpunkter rörande avtalen mellan båtklubbarna och staden. Vi håller med att arrendeavtalen bör tecknas för en så lång tidsperiod att arrendatorn anser det motiverat att göra de investeringar som krävs för att hamnverksamhetens miljöpåverkan ska minska. I tillägg anser vi att staden bör kunna ställa krav på att klubbens medlemmar, alltså båtägarna, inte använder miljöfarlig bottenfärg. Vi anser även att staden bör upprätta en saneringsfond för sanering av de förorenade områden som finns vid eller i anslutning till många av Stockholms småbåtshamnar. Krav på att bidra till fonden ska kunna ställas i samband med arrendeavtalens tecknade. Fondens upplägg skulle kunna likna den lyckosamma saneringsfond som upprättades av bensinförsäljarna under 1990-talet (SPIMFAB). Ett möjligt alternativ eller komplement är att man i arrendeavtalen ställer krav på

tecknande av en försäkring för att täcka kostnader förknippade med sanering av framtida skador. Staden bör även ge information och stöd till båtklubbarna för inrättande av latrintankstömning och spolplattor samt upprätthålla en tät dialog med båtklubbarna angående miljörelaterade problem i syfte att öka kunskapen och förståelsen för dessa frågor. Vi anser i övrigt att kostnaderna för installation av spolplattor och latrintankstömning kan samfinansieras mellan staden och båtklubbarna genom exempelvis höjda arrendeavgifter om staden bistår med inrättandet av denna utrustning.

Kontorets svar på policyn lyfter flera relevanta synpunkter. Speciellt att pontoner och bryggor bör begränsas vid smala vattenrum. Som exempel härpå kan nämnas Karlsbergskanalen där alltför stora ytor av vattenspegeln tagits i anspråk. Även vid Årstaviken har pontonerna tillåtit sig breda ut sig för mycket på ett okänsligt sätt. Nyanläggning av bryggor vid Ulvsundasjön skulle eventuellt kunna minska antalet pontoner vid Karlbergskanalen. Krav på parkeringsytor i anslutning till bryggor bör helt utgå ur policyn.